

Umiranje i izumiranje humanosti?! - Kategorično NE

Ova apstraktna imenica, kad izgovorena, iziskuje i zahtijeva određenu dozu aspiracijskog dostojanstva pri samom položaju našeg organa govora. Imenica mržnja nikada ne može zvučati tako graciozno a opet skromno, tako dostojanstveno a 'pak iskreno, tako melanholično a opet jasno i glasno kao humanost. No, nažalost, danas i svakodnevno sve intenzivnije čujemo, posmatramo, a većina "moderne" populacije i učestvuje u riječi mržnja i njenim produktima.

Taj isti "moderni puk" se hrani mržnjom i plasira ju, u početku jako blago i politički korektno kroz diplomatsko-platonsko poimanje humanosti i složnosti, a zatim tu prvu od pet virtualno-stvarnih životnih servi plasira u nasuprotni teren da se neko *Ini* sa njom suoči. A taj neko je možda ničim izazvano na svom terenu primjetio tu istu mržnju i nesvesno ili svjesno odlučio da su uključi u igru, jer, pobogu, to je "u trendu i takvo je vrijeme došlo".

Otkada su ljudi prestali biti ljudi i prerasli u "humanizirane mrzotvorce"???

Ovo se pitam već dugo i svakodnevno, jer u životu oduvijek težih ka onoj lijepoj kulturi življenja, čak i u najtežim periodima grozničavo sablasnih dana svog života, pa sam i tada željela ne osvetu, već da budem i ostanem čovjek. Neprestano se borim da ne odustanem u cilju prezervacije i njegovanja osnovnih ljudskih vrijednosti - a to je **biti čovjek**.

U engleskom jeziku riječ **Human**, kao i u prevodu na sve svjetske jezike, znači izražavanje boljih kvaliteta čovječanstva kao što je osjećajnost, a slično tome riječ

humane izražava suosjećanje i dobročinstvo. Ja se pitam, vođena svojim ličnim ubjedjenjima, da se svaki čovjek rađa sa istim NUS urođenim kodovima koji su sačinjeni od naših emocija, emocija dobrog - naše **vrline**, i emocija onog manje dobrog - naše **mane**, zašto sve manje vidim dobrega a više zla i netolerantnosti?

Prema kineskoj filozofiji, a posmatrano s aspekta psihe, emocije su predstavljene kao **jin i jang**. Naizgled spoj dvije nespojive sile prirode od kojih se **jin** povezuje sa simbolikom ženskog načela usmjerenog i usredotočeno ka unutrašnjosti, dok se **jang** povezuje s muškim načelom i usmjeren je ka vanjštini, što u konačnici predstavlja odnos **dobra i zla**. Svi smo svjesni ovih unutarnjih turbulencija u nama, i vječne borbe dobra i zla, borbe makijavelističkog i andeoskog **Ja**, i svi mi smo sasvim intelektualno i emotivno upoznati s činjenicom da smo i loši i dobri u svom ponašanju i ophodenju s drugim ljudima, ali zašto dozvoljavamo da je negativno sada u redu i da je to sasvim "normalno". Usta se pretvaramo?

Veliki ljudi, veliki mislioci - kada kažem Veliki smatram ih humanistima jer su njegovali i propagirali samo *Humanе*-izm unatoč užasavajućim dešavanjima proteklih decenija i stoljeća, su se bavili ljudskom psihom oduvijek, jer su, po mom mišljenju većim dijelom željeli da ustraju u svojoj nakani da spoznaju sami sebe, i time unaprijede kako svijet tako i njegove stanovnike, nas, obične smrtnike.

Prema Freude-u ljudska psiha, kao strukturalni model, je podijeljena u tri segmenta aparata psihe , i to *id, ego i super ego*. **Id** se sastoji od neorganiziranih dijelova same strukture ličnosti koja obuhvata osnovne porive, i ono djeluje na osnovu "principa zadovoljstva", u težnji da se izbjegne bol, nezadovoljstvo ili nelagoda potaknuta i uzrokovana porastom instiktivnih tenzija. Po definiciji *id* je nesvjesna reakcija.

Ego se vodi "principom realnosti" i predstavlja organizirani dio strukture ličnosti sa obrambenim, perceptivnim, intelektualno kognitivnim i izvršnim funkcijama.

Super ego teži ka savršenstvu i spoju svih ličnih ego- ideaala, spiritualnih ciljeva i svijesti. Da li je to kontradikcija ili ne, to je jedna druga tema i priča'!

Danas se dešava da su se ljudi uznemirili i izgubili kontrolu nad tim blaženim balansom između dobra i zla, i samim tim uzburkali *Konradovo Srce Tame, Zaratrustino dobro i зло* i pretvorili se u *Aristotelovu tragediju*.

Uprkos činjenici da su ljudi - svjesni svih ovih i definicija i teorija, dozvolili i dozvoljavaju da zlo sve više uzima primat nad dobrom. Postajemo sve više sljedbenici svega onoga što je i historija i čovječanstvo deklarativno i kategorički odbilo jer nije dobro za ljude. Nije kriv zapad, istok, sjever ili jug, nije kriv napredak tehnologije, nisu krivi mobiteli ili internet, krivi smo MI. Krivi smo mi što ne njegujemo sebe i svoj identitet, svoj karakter i svoju pripadnost, krivi smo mi jer dozvoljavamo da se naš glas, naš stav i naše mišljenje vodi inercijom većine, potajno vodeći unutarnje monologe sa sobom, govoreći: "Pa ne mogu ja sam/a promijeniti nista". Ali možemo promijeniti, možemo se pokajati, možemo reći Izvini i posvetiti se nekome drugom osim samo sebi, i vjerujem da ćemo tada imati i više no što imamo i više no što nam je ikada trebalo. Imat ćemo bogatstvo- i ono unutarnje i ono materijalno- koje nam je neophodno za ovaj život.

Ali ne tražimo više no što nam uistinu treba. Volimo svoje ideale, vjere i religijska opredijeljena, ali poštujmo i tuđe. Budimo zadovoljni onim što imamo jer ćemo, vjerujte, tako dobiti sebe, i tek tada biti uistinu sretni, zadovoljni i ispunjeni. Možda ne razmišljamo svi kao moja malenkost, jer ne smatram da ono materijalno predstavlja ispunjenje mene, mojih idea, želja i ciljeva, ali u svojoj koži, i u dnu samih sebe svi želimo samo jedno, a to je biti sretan i zdrav dok boravimo u ovom tijelu, u ovom fizičkom obrisu, ovoj silueti nas samih.

Stoga ne dozvolimo da gledamo a ne pokušamo pomoći. Možda nismo u mogućnosti, ali bar pokušajmo time što ćemo se odnositi prema drugima na način na koji bismo željeli da se oni odnose prema nama. Ne birajmo brži i jednostavniji izlaz iz svih problema tako što ćemo krasti, lagati i ogovarati, ne budimo takmičari već kooperativci.

Moj otac mi često kaže:" Svakom problemu pristupi polako, smireno i strpljivo, jer ne postoji nerješivo, samo treba sve rastaviti na proste faktore" , a problem većine je naći vremena za sam proces rješavanja, jer svi nekud žure, svi bi nešto odjednom, preko noći i na brzinu. Tada sam, kao ne baš vješt matematičar, i sama bježala i tražila kraći put ka rješavanju matematičkih zadataka, vjerujući da mi matematika neće mnogo trebati u pronalaženju same sebe, jer nije se, naizgled, mnogo dovodila u vezu s mojim željama i ciljevima moje potrage za srećom, onom srećom koja nekome simbolizira potragu za zlatnim runom. Ali, ubrzo

shvatih da je matematika itekako prisutna svuda oko nas. Dobro+loše=ravnoteža, dobro+dobro= vjera, loše+loše= propast.

Stoga biram humanost jer ne želim da odustanem od činjenice da ja kao individua nisam otok i da jedino mogu funkcionsati unutar svijeta balansom svojih emocija, svog jin-a i jang-a, svog id-a, ega i super ega, jer iako se razlikujemo možda od nekoga, jedinstveni smo u tome što smo svi ljudska bića. Ne želim da posustanem, jer smatram da i taj neko ko želi da me privuče u svoj zlikovački čopor materijalizma i svakodnevnih trivijalnosti je nekada bio i *human* i *humane*. Stoga ću da pišem i "sita" kao sto sam nekoć "gladna i žedna bila" a ostala uvijek ista.

No man is an island¹, i zato nasmij se, nemoj se smijati, nasmij se jer nikada ne znaš kome tvoj osmijeh može uljepšati dan, i ko se može zaljubiti u taj osmijeh!

¹ Nijedan čovjek nije ostrvo.